

ВРШЊАЧКИ ОДНОСИ И КОНСТРУКТИВНО РЕШАВАЊЕ КОНФЛИКАТА

Дете свет упознаје кроз односе које гради и негује. Изузетно је важно да му се омогући да буде у интеракцији са вршњацима – млађом и старијом децом – да учествује у заједничким активностима и развија пријатељства. Пријатељске везе деци доносе радост у игри и подршку у саморегулацији понашања, усвајању правила и управљању емоцијама. Оне обезбеђују емоционалну и социјалну подршку, помажу у стицању социјалних вештина, дају простор за изражавање и контролу афеката и играју значајну улогу у стварању идентитета. Деца у раном узрасту уживају у игри са својим вршњацима. Дечија игра има важну улогу у промоцији друштвеног, емотивног и когнитивног развоја. Током игре уче вештине које им помажу у интеракцији са другом децом, као што су развијање емпатије, развијање невербалних вештина, пажње и истрајности, препознавање и уважавање потреба и очекивања других, поштовање туђег мишљења, контроле импулса и конструктивно решавање конфликта.

Вршњаци представљају и извор подршке и изазова, па дете треба да научи да интегрише припадност групи (да сарађује, прихвата, прати) са осталим аспектима вршњачких односа као што су такмичење, преузимање вођства и решавање сукоба.

У односу са вршњацима деца преиспитују сопствени идентитет, уочавају своје и туђе снаге и слабости, преузимају нове улоге и одговорности и развијају осећај припадања и прихваћености. Рано пријатељство и позитивни односи са вршњачким групама штите децу од каснијих психосоцијалних проблема.

Драги родитељи,
Подучавајте децу социо-емоционалним вештинама које олакшавају успостављање пријатељских односа. Тиме можете сузбити појаву и понављање агресивног понашања. Вештине које доказано умањују агресивне сукобе и вршњачко насиље су: комуникација, припадност групи, изражавање осећања, емпатија, брига о себи и другима, решавање проблема и конструктивно управљање конфликтом.

Будите пример који желите да ваша деца следе. Својим понашањем моделирајте позитивне обрасце, контролу емоција и здраве начине суочавања са бесом. Односом према детету показујете како да изрази и позитивне и негативне емоције и како да конфликте решава конструктивно.

Механизми за моделовање понашања:

- Похвалама и нематеријалним наградама подстичите пожељно понашање
- Непримерене поступке коригујте разговором о физичким и емоционалним последицама увредљивих речи или дела
- Подстичите употребу неагресивних речи и поступака у контакту са другом децом.
- Испољите понос када дете конструктивно комуницира, исказује емпатију, брине о другима и сарађује

Боравак у вртићу

Правила понашања су кључни део стварања окружења у коме се уважавају други и где се агресивно или насилно понашање не прихвата. Деца треба да знају да у вртићу постоји јасан систем правила и последица који их чини безбедним и заштићеним. Укључите децу у доношење правила и заједно дефинишите последице њиховог непоштовања. Радите са децом на постављању личних циљева за унапређење понашања и похваљујте сваки напредак.

Крајњи циљ предшколског васпитања и образовања је срећно, задовољно и прихваћено дете које гради односе поверења, уважавања и пријатељства, и развија комуникацијске способности, нарочито у вршњачкој комуникацији.

Тамара Јакшић
стручни сарадник психолог